

MUSIKAK NOLA ERAGITEN DIGU?

1. ZER ENTZUN ETA NOIZ

Behean azaltzen zaizkizun egoera hauetarako nolako musika-mota entzutea aukeratuko zenuke? Zehaztu musika-estiloa egoera bakoitzerako eta, nahi izanez gero, talde edo abeslari zehatzak.

- Goizean goiz gosariarekin batera entzuteko.
- Zuzeneko kontzertu batera joateko.
- Kafetegi batean arratsaldeko kafea hartzeko.
- Parranda batean lagunekin ibiltzeko.

Ikusi binaka atera diren erantzunak, eta komentatu: musika-estilo oso desberdinak atera al dira? Zertan etorri zarete bat? Ondoren, komentatu erantzunak talde handian.

2. MUSIKA ZEIN ISILTASUNA

Irakurri testua eta, bertan dioenaren arabera, egin esaldi-zatien arteko lotura egokiak. Ondoren kontrastatu erantzunak talde txikitan jarrita.

berria

MUSIKA ZEIN ISILTASUNA

Pandemiak behartutako itxialdian, musika funtsezko aringarria izan da askorentzat. Emily Abrams Ansari Western Unibertsitateko ikertzailearen arabera, konfinamenduan % 28 jaitsi ziren Spotify plataformako zerrendetako lehen lekuetan zeuden abestien entzunaldiak. Aldiz, asko igo ziren musika instrumentalarena eta lasaiarena, eta 1950-1980 bitarteko musika-zerrendak osatzera jo zuen jende ugari. Ikertzaileak joera horren zergatia azaldu du: musika ezagunak babesa ematen digu, eta baretu egiten gaitu.

Abramsen esanetan, musika ezagunak gure nortasuna eta jatorria gogorarazten digu, eta iraganaren eta orainaldiaren arteko lotura egiten laguntzen digu, oraina onartzea eta etorkizuna argi ikustea zaila den garaietan. Hain zuzen, El Salvadorren 1980ko gerra zibilean musikak errefuxiatuentzat izan zuen eragina ikertzen ari da Abrams, eta oroimena gordetzeko, identitatea sendotzeko eta taldea indartzeko duen garrantzia azpimarratu du. Errefuxiatuei babes emozional handia eman die musikak, eta hori bera berretsi izan da muturreko beste hainbat egoeratan ere, adibidez, nazien kontzentrazio-esparruetan.

Aurreko orritik dator

Beste zientzialari batzuek, berriz, musikari beharrean, isiltasunari erreparatu diote konfinamenduan. Izan ere, agerikoa izan da, jardueraren geldialdiari esker, isiltasuna eta naturaren soinuak leheneratu egin direla. Horretaz jabetuta, Isiltasunaren Proiektua (The Quiet Project) sortu dute Erresuma Batuko Akustika Institutuak eta Zarata Aholkularien Elkarteak. Zaratarik gabeko ingurumenaren datu-base irekia sortzea da helburua, herritarrekin elkarlanean.

Proiektuaren bultzatzaileek diotenez, zientzialarientzat isiltasuna oso lagungarria da ingurumena ikertzeko, eta herritar askok ere nabaritu dute onura. Hain zuzen, nazioarteko ikerketa ugari frogatu dute hirietako zaratak estresa eragiten duela eta kaltegarria dela osasunerako.

Hala ere, isiltasuna ere esperientzia subjektiboa da, musika bezala, eta, batzuentzat bizitasunaren kontrakoa da: haientzat, hilda daude zaratarik eta soinurik gabeko kaleak. Horrenbestez, datu-basean, grabaketekin batera, isiltasunarekin lotutako sentipenak ere adieraztea eskatu dute proiektuaren sortzaileek. Beraz, itxialdiak eragindako emozioak ikertzeko, entzundako musikak bezain baliagarria izan daiteke isiltasuna azterzea.

2020ko ekainak 26 (moldatua)

Ana Galarraga

• Birusak behartutako itxialdian... • Musika ezaguna entzuteak ... • Isiltasuna eta naturaren soinuak berreskuratzeak ... • Hirietako zaratak ... • Emozioak aztertzeke ...	• musika nahiz isiltasuna ikertu dira. • eraman ditu zientzialariak <i>Isiltasunaren proiektua martxan jartzera</i>. • estresa eragiten du, eta osasunerako kaltegarria da. • babes emozionala eskaintzen digu. • jendeak duela urte batzuetako musika entzuteari ekin zion.

Talde txikitan, adierazi ea baieztapen hauekin ados zaudeten ala ez. Ondoren, ikusi talde handian ea adostasun-maila handia izan duzuen.

- Musikak eragina du emozioetan, baina jendea lasaitzeko ezinbestekoa da isiltasuna.
- Pozik gaudenean musika lasaia entzun nahi izaten dugu, eta, alderantziz, triste gaudenean musika alaia.
- Haurrei musika alaia soilik gustatzen zaie.
- Isiltasuna deserosoa izan daiteke, baina ez du estresik sortzen.

3. MUSIKA-ESKAINTZA

Jarri arreta honako hizkuntza-forman: **-TZAT / -TZAKO** atzizkiak.

Norentzat (-tzat) kasua: hartzailea nor den adierazten du, xedea. (Ikus adibidea)

El Salvadorreko gerran musikak errefuxiatuentzat izan zuen eragina aztertu du Abramsek.

*errefuxiatuentzako izan zuen eragina (okerra da).

Norentzako (-tzako) kasua: izenlaguna da. Izenaren aurrean doa eta izenaren nolakotasuna adierazten du. (ikus adibidea).

Haurrentzako abesti hori nik konposatu dut.

*Haurrentzat abesti hori nik konposatu dut. (okerra da).

Irakurri albiste laburra eta bete hutsuneak **-tzat** edo **-tzako** erabiliz, eta alderatu erantzunak ikaskidearekin:

MUSIKA-ESKAINTZA ZABALA

Udalak proposamen zabala aurkeztu du musikazaleen___1___, izan ere, gogotsu daude herritarrak kontzertuetara joateko. Eskaintza nagusiki gazteen___2___egin bada ere, adinekoen___3___ musika-taldeak ez dira falta egitarauan. Haurren___4___ ekitaldiak ere ugariak dira.

4. HERRITARRENTZAKO PROPOSAMENA

Datorren urteko festetarako, adostu herriko jaietara zein musika-talde gonbidatuko dituzuen, eta bidali proposamena idatziz herriko Jai Batzordeari. Jarraitu urratsok:

PROZEDURA:

- Egin hiruko taldeak: musika-gustu beretsukoak elkartu, ahal baduzue. Horretarako sekuentzia honetako lehen ariketan emandako erantzunak har ditzakezue aintzat.
- Hiru bat eguneko festak aurreikusi eta bakarlari edo talde-kopurua adostu.
- Aztertu herritarrentzat zein bakarlari edo talde ekarriko dituzuen. Kontuan hartu adina (haurrak, gazteak, helduak) eta bestelako ezaugarriak: musika-estiloak (folklorikoak, punkiak, rokeroak, diskotekeroak, berbeneroak eta abar).
- Adostu kontzertuen tokiak: kanpoan, areto batean... Kontuan hartu bata zein bestea aukeratzeko arrazoiak: eguraldia, akustika, herritarren erosotasuna/deserotasuna eta abar.

Proposamen guztiak aztertu eta gero, aukeratu guztion artean egokiena: kontuan hartu horretarako aurkeztutakoaren egokitasuna eta emandako azalpenak.

ERANTZUNAK

2. MUSIKA ZEIN ISILTASUNA

- Birusak behartutako itxialdian jendeak duela urte batzuetako musika entzuteari ekin zion
- Musika ezaguna entzuteak babes emozionala eskaintzen digu.
- Isilatasuna eta naturaren soinuak berreskuratzeak eraman ditu zientzialariak *Isiltasunaren Proiektua* martxan jartzera.
- Hirietako zaratak estresa eragiten du, eta osasunerako kaltegarria da.
- Emozioak aztertzeke musika nahiz isiltasuna ikertu dira.

3. MUSIKA-ESKAINZA

1. musikazaleentzat
2. gazteentzat
3. adinekoentzako
4. haurrentzako